

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea cererii de revizuire

în cauza civilă

Svetlana Vataga împotriva Ministerului Justiției
(repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la examinarea
cauzei în termen rezonabil)

împotriva încheierii 18 octombrie 2017 a Curții Supreme de Justiție,

(Dosarul nr. 2rh-14/26
NR. PIGD 2-17074906-01-2rh-10032026)

Aplicarea mecanismului compensatoriu prevăzut de art. 41 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului nu implică, prin ea însăși, necesitatea revizuirii unei cauze soluționate definitiv, întrucât acordarea satisfacției echitabile are ca scop repararea prejudiciului constatat, iar nu redeschiderea procedurilor interne, aceasta fiind admisibilă numai atunci când este indispensabilă pentru înlăturarea consecințelor încălcării și nu aduce atingere principiului securității raporturilor juridice.

Curtea Supremă de Justiție, jud. I. Oprea, M. Ghervas, I. Bejenaru

2 septembrie 2026
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererea de revizuire depusă de Svetlana Vataga, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Elena Croitor,

Gheorghe Stratulat, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 21 decembrie 2016, Svetlana Vataga a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, solicitând constatarea încălcării dreptului la judecarea într-un termen rezonabil a cauzei penale pornite în privința lui Alexei Vataga, încasarea din bugetul de stat a sumei de 448 020 lei, echivalentul a 20 000 euro, cu titlu de prejudiciu moral, precum și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 1 500 lei și a celorlalte cheltuieli aferente examinării cauzei.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că urmărirea penală în privința lui Alexei Vataga a fost pornită în anul 2007, fiind finalizată cu întocmirea rechizitoriului la 28 iulie 2009, confirmat la 30 iulie 2009 de prim-adjunctul Procurorului General.

A arătat că, prin sentința Judecătoriei Edineț din 21 iunie 2010, cauza penală a fost soluționată în primă instanță, iar ulterior, la 26 septembrie 2011, Curtea de Apel Bălți a pronunțat o decizie. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 6 noiembrie 2012, cauza penală a fost remisă spre rejudecare aceleiași instanțe de apel, iar prin încheierea Curții de Apel Bălți din 17 decembrie 2012 aceasta a fost repartizată pentru examinare.

Reclamanta a mai susținut că, în ședința de judecată din 24 octombrie 2013, avocatul Ghenadie Odobescu a informat instanța despre decesul lui Alexei Vataga, survenit la 3 octombrie 2013, prezentând certificatul de deces și solicitând recunoașterea unui succesor în vederea apărării intereselor acestuia. În aceeași zi, Svetlana Vataga, mama lui Alexei Vataga, a fost recunoscută în calitate de succesor al acestuia.

Svetlana Vataga a pretins că examinarea cauzei penale, începută în anul 2007, continua la data introducerii acțiunii, depășind o durată de 9 ani, iar la aproximativ 3 ani de la decesul lui Alexei Vataga nu exista încă o soluție definitivă cu privire la acuzația formulată împotriva acestuia. În aceste condiții, a susținut că a fost încălcat dreptul la judecarea cauzei într-un termen rezonabil.

2. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 20 martie 2017, a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Vataga Svetlana

împotriva Ministerului Justiției, cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la examinarea cauzei în termen rezonabil.

3. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2017, a fost respins apelul declarat de Vataga Svetlana, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 20 martie 2017.

4. Curtea Supremă de Justiție prin încheierea din 18 octombrie 2017 a declarat recursul avocatului Odobescu Ghenadie în interesele Svetlanei Vataga ca inadmisibil.

5. La 9 martie 2026, Svetlana Vataga, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu, a depus cerere de revizuire împotriva încheierii Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 18 octombrie 2017, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea integrală a încheierii menționate și admiterea recursului declarat împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2017 și a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 20 martie 2017. Totodată, a solicitat încasarea din bugetul de stat a sumei de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și a altor cheltuieli aferente examinării cauzei.

În motivarea cererii de revizuire, Svetlana Vataga a invocat hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 9 octombrie 2025, pronunțată în urma cererii depuse la 21 martie 2018, prin care, potrivit susținerilor revizuyentei, a fost constatată încălcarea art. 6 § 1 din Convenție sub aspectul nerespectării cerinței examinării cauzei într-un termen rezonabil.

Revizuenta a susținut că constatările Curții Europene contrazic concluziile instanțelor naționale, inclusiv cele cuprinse în încheierea Curții Supreme de Justiție din 18 octombrie 2017, prin care recursul său a fost declarat inadmisibil. A arătat că hotărârea Curții Europene confirmă caracterul excesiv al duratei procedurii și lipsa unor circumstanțe care să justifice durata acesteia.

În acest context, a invocat art. 449 lit. h) CPC, susținând că încălcarea constatată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de instanța națională. Revizuenta a pretins că există o legătură directă între încălcarea constatată de Curtea Europeană și modul în care instanțele naționale au examinat acțiunea privind repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea cauzei într-un termen rezonabil.

De asemenea, Svetlana Vataga a susținut că instanțele naționale nu au examinat corespunzător circumstanțele cauzei și argumentele referitoare la durata procedurii, iar instanța de recurs nu ar fi efectuat o examinare completă a materialelor cauzei și a probelor administrate.

Cu referire la termenul de depunere a cererii, revizuenta a invocat art. 450 lit. f) CPC și a susținut că cererea a fost formulată în termenul de 6 luni calculat de la

data pronunțării hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului din 9 octombrie 2025.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

6. Art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă:

„(1) După ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție: a) încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă;”

7. Art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă:

„Revizuirea se declară în cazul în care: h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.”

8. Art. 448 din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului.

(2) Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

9. Articolul 41§1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protocoloalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltei Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă.”

10. Articolul 1 alin.(1) din Legea nr.87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești:

„(1) Scopul prezentei legi este crearea în Republica Moldova a unui remediu intern eficient de apărare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

11. Articolul 2 alin.(1)-(4) și (6), (7) din Legea nr.87/2011:

„(1) Orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă.

(2) Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi

imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului (denumită în continuare reclamant).

(3) Prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se repară indiferent de vinovăția instanței de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărârilor judecătorești sau a instituției de stat debitoare.

(4) Prejudiciul cauzat de o autoritate publică sau de o autoritate căreia statul i-a delegat atribuții de autoritate publică prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se repară de către stat. Reparația prejudiciului se face de la bugetul de stat.

(6) Mărimea reparației prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se stabilește de instanța de judecată în fiecare caz în parte, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum și de pretențiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanței de judecată și a autorităților relevante, de durata încălcării și de importanța procesului pentru reclamant.

(7) Organul care reprezintă statul în instanță de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiției.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

12. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, examinând cererea de revizuire, constată că aceasta urmează a fi respinsă, pentru considerentele ce urmează.

13. În jurisprudența sa (Încheierea 2rhc-20/25), Curtea Supremă de Justiție a subliniat că potrivit principiului autorității de lucru judecat (res judicata), atunci când instanțele judecătorești au oferit o soluție definitivă asupra unei chestiuni litigioase, aceasta nu mai poate fi repusă în discuție. Însă, acest principiu nu are un caracter absolut și poate admite derogări doar în prezența unor circumstanțe esențiale și convingătoare, care justifică redeschiderea procesului.

Revizuirea, fiind o cale extraordinară de atac cu caracter de retractare, permite desființarea unei hotărâri irevocabile și reluarea judecării, dar este supusă unor condiții stricte. În acest sens, Codul de procedură civilă reglementează expres și exhaustiv, la art. 449, temeiurile în care poate fi solicitată revizuirea.

În sensul art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă, în baza căruia revizuentul și-a întemeiat cererea de revizuire, temei de desființare a unei hotărâri judecătorești irevocabile poate constitui faptul că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Prin intermediul prevederii legale cuprinse la art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă, legiuitorul a instituit un mecanism pentru executarea hotărârilor pronunțate de instanța internațională, al căror caracter obligatoriu a fost recunoscut de către statul Republica Moldova, în calitate de stat membru al Convenției. Atunci când este investită cu examinarea unei cereri de revizuire, Curtea Supremă de Justiție trebuie să se limiteze la verificarea existenței condițiilor expres prevăzute de lege și să verifice, în lumina legislației naționale și a concluziilor statuate prin hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului, îndeplinirea condițiilor pentru aprobarea redeschiderii procesului.

14. La articolul 449 lit. h) din Codul de procedură civilă este reglementat că revizuirea se declară în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

15. Din conținutul normei citate rezultă că simpla existență a unei hotărâri a Curții Europene a Drepturilor Omului prin care s-a constatat încălcarea unui drept garantat de Convenție nu constituie, prin ea însăși, un temei suficient pentru redeschiderea procedurilor interne. Pentru incidența art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă este necesară întrunirea unei condiții suplimentare, și anume ca încălcarea constatată să fie susceptibilă de remediere, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii judecătorești naționale a cărei revizuire se solicită.

16. În jurisprudența sa, în situații similare (Decizia nr. 2ra-345/25, §109), Curtea Supremă de Justiție a tranșat deja că pentru incidența acestui temei, este necesară întrunirea cumulativă a următoarelor condiții: existența unei constatări a încălcării unui drept fundamental; existența unei legături între încălcarea constatată și hotărârea națională a cărei revizuire se solicită; posibilitatea reală ca încălcarea să fie remediată prin anularea acelei hotărâri; precum și inexistența unei reparații deja realizate pe altă cale, în măsura în care aceasta a înlăturat consecințele încălcării constatate.

17. Din conținutul hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului nr. 15666/18 din 18 septembrie 2025 rezultă că a fost constatată o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție și hotărât că Statul reclamat trebuie să plătească reclamantei, în termen de trei luni, sumele indicate în tabelul anexat, care vor fi convertite în moneda Statului reclamat la rata de schimb aplicabilă la data transferului.

18. Totodată, potrivit pct. 21 din hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului, aceasta a considerat rezonabil să acorde sumele indicate în tabelul anexat, ultimul având următorul conținut:

Nr. cererii Data depunerii	Numele reclamantei Anul nașterii	Numele și adresa reprezentan- tului	Începutul procedurilor	Sfârșitul procedurilor	Durata totală Nivelurile de jurisdicție	Suma acordată cu titlu de prejudiciu moral per reclamant (în euro)	Suma acordată cu titlu de costuri și cheltuieli per cerere (în euro)
15666/18 21/03/2018	Svetlana Vataga 1950	Ghenadie Odobescu Edineț	Procesul penal împotriva fiului reclamantei inițiat în iulie 2007 La 14/11/2013 Curtea de Apel Bălți a recunoscut reclamanta în calitate de succesor în procesul penal, având propriile sale drepturi procedurale, după decesul fiului ei în octombrie 2013	29/01/2019 Curtea Supremă de Justiție	Mai mult de 11 ani și 6 luni în fața a 3 nivele de jurisdicție, dintre care 5 ani, 2 luni și 15 zile în fața a 2 nivele de jurisdicție, din momentul în care reclamanta s- a alăturat procedurilor	1.600	250

19. Astfel, din tabelul anexat la hotărârea Curții Europene rezultă că Svetlanei Vataga i-a fost acordată o satisfacție echitabilă în sumă de 1600 euro cu titlu de prejudiciu moral ținând deja cont de durata totală de mai mult de 11 ani și 6 luni în fața a 3 nivele de jurisdicție, dintre care 5 ani, 2 luni și 15 zile în fața a 2 nivele de jurisdicție, din momentul în care reclamanta s-a alăturat procedurilor.

20. Prin urmare, Curtea Europeană a activat mecanismul compensatoriu prevăzut de art. 41 din Convenție și a acordat Svetlanei Vataga o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul cauzat durata îndelungată a procedurilor.

21. Mai mult, procesul penal a încetat definitiv la 29 ianuarie 2019, iar Curtea Europeană a examinat întreaga perioadă relevantă pentru Svetlana Vataga, inclusiv perioada ulterioară pronunțării hotărârilor judecătorești naționale în cauza întemeiată pe Legea nr. 87, și a acordat o despăgubire pentru încălcarea constatată. În aceste condiții, anularea încheierii Curții Supreme de Justiție din 18 octombrie 2017 și reluarea examinării acțiunii formulate la 21 decembrie 2016 nu ar putea înlătura durata excesivă a procedurii penale și nici nu constituie o măsură indispensabilă pentru repararea consecințelor acesteia.

22. În jurisprudența citată a Curții Supreme de Justiție (decizia nr. 2ra-345/25) a fost deja subliniat că aplicarea mecanismului compensatoriu prevăzut de art. 41 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului nu implică, prin ea însăși, necesitatea revizuirii unei cauze soluționate definitiv, întrucât acordarea satisfacției echitabile are ca scop repararea prejudiciului constat, iar nu redeschiderea procedurilor interne, aceasta fiind admisibilă numai atunci când este

indispensabilă pentru înlăturarea consecințelor încălcării și nu aduce atingere principiului securității raporturilor juridice.

23. În aceste condiții, atât timp cât Curtea Europeană a Drepturilor Omului a procedat la acordarea unei satisfacții echitabile tocmai pentru a compensa prejudiciul care nu fusese compensat la nivel intern și în privința aceleiași perioade care a făcut obiectul controlului judiciar în actele a cărei revizuire se solicită, completul de judecată reține că încălcarea constatată de Curtea Europeană a fost deja remediată pe calea mecanismului compensatoriu prevăzut de art. 41 din Convenție.

24. Astfel, prejudiciul care constituia obiectul procesului intern a cărei redeschidere se solicită a fost supus ulterior unei evaluări de către însăși Curtea Europeană, pentru o perioadă mai largă decât cea care putea fi avută în vedere de instanțele naționale la examinarea acțiunii introduse în anul 2016.

25. Prin urmare, anularea hotărârilor definitive și redeschiderea procedurii interne nu mai este necesară pentru înlăturarea consecințelor încălcării constatate. A admite revizuirea într-o asemenea situație înseamnă a transforma această cale extraordinară de atac într-un instrument de rejudecare repetată a aceleiași pretenții compensatorii, în afara limitelor sale legale, cu afectarea gravă a principiului securității juridice.

26. În consecință, Completul de judecată constată că cererea depusă de Svetlana Vataga nu întrunește condițiile art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă și urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, în temeiul art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

27. În condițiile respingerii cererii de revizuire, nu există temei pentru compensarea din bugetul de stat a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5 000 lei și a celorlalte cheltuieli solicitate de revizuentă.

28. În conformitate cu art. 449 lit. h) și 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Svetlana Vataga, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu, împotriva încheierii din 18 octombrie 2017 a Curții Supreme de Justiție.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Judecători

Stela Procopciuc

Elena Croitor

Gheorghe Stratulat